

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRĂȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șase luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
România și străinătate:
Pe un an 36 fr., pe șase luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULU XLVII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

© seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

N° 104.

Duminică 24 Iunie (6 Iulie)

1884.

Nou Abonamentu

la

„Gazeta Transilvaniei.“

Cu 1-a Iuliu st. v 1884 se începe un nou abonamentu, la care invităm pe onorații amici și sprijinatori ai foiei noastre. Abonamentulu: Pentru Austro-Ungaria cu posta: pe trei luni 3 fl., pe șase luni 6 fl., pe un an 12 fl. Pentru România și străinătate: pe trei luni 9 franci, pe șase luni 18 franci, pe un an 36 franci.

Rogăm pe d-nii abonați ca se binevoiescă a-și reînoui de cu vreme prenumărările pentru ca trimiterea țiarului să nu se întrerupă. Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Brașov în 23 Iunie (5 Iulie).

Cei ce au crezut, că erupțiunea vulcanică a fanatismului unguresc când cu scandalurile din Clușiu a fost numai un fenomen trecător și izolat, au dovedit, că nu cunosc împrejurările nu știu ce se petrece în țară, și în senul societății maghiare, și nu vedu cum se adună mereu masele de erupțiune formând lava. care amenință a se versă pe neașteptate peste câmpurile și văile patriei noastre mult cercate.

Scandalurile dela Clușiu au fost numai o slabă și pripită introducere. De aci încolo avem se ne așteptăm încă la scene mult mai îngrozitoare, decât nu se va pune stavilă fanatisării sistematice a poporului maghiar în contra noastră, a Românilor.

Și cine se oprăscă furia pasiunilor deslănțuite. Guvernulu d-lui Tisza, care însuși a rupt țigazulu, ce le oprea se nu debordeze? Guvernulu d-lui Tisza, care a croit planulu pentru prigonirea elementului românesc și care esecută acestu planu cu-o esacitate și cu-o consecuență, ce nu se vede în nici una din celelalte lucrări ale lui?

La ce bine ne mai putem aștepta când vedem ce se petrece cu noi? Pretutindeni înțelnim aceeași despoțiă nesuferită, aceleași maltratări și prigoniri. Legea, ecuitatea și bunulu sêmțu sunt înlăturate, toate sunt supuse unei singure idei, toate se dirigă după un singuru plan: de a nimici totu ce este românesc, de a înpedă dezvoltarea naționalității noastre, de a suprimă și a stinge sêmțemântulu nostru naționalu.

Măsurile guvernului în continuu dușmănoșe

elementului român, află acum un puternicu răsnetu în societatea maghiară. Vădendă pe cei mari că dau în noi, tiranii mititei ardă de nerăbdare de a ne aplică și ei câte o lovitură spre mai mare gloriă a maghiarismului, care se laudă prin foile din afară. că este liberalu și generosu de crepă pământulu.

Cetitorii noștri își vor aduce aminte de prigonirile, cari au trebuit să le sufere scolarii români dela gimnasiulu unguresc din Lugosu, pentru că și-au format și ei o societate de lectură, unde se îndeletniceau în orele libere cu cultivarea limbei lor materne.

Tinerilor li s'a interzis de a mai continua societatea lor sub cuvântu, că ea ar ave tendințe dușmănoșe statului. Tinerii au remonstrat și au încercat totu posibilulu spre a salvă vieța micii lor reuniuni. Dér rezultatulu silințelor lor a fostu, că trei dintre dênșii se eliminară din gimnasiu 3 „pentru că au fundat și s'au silitu a susține o reuniune dușmană elementului unguresc.“

După idea celor dela putere adecă dezvoltarea sêmțului românesc, fie și numai într'o societate de lectură a unor scolari uevinovați, învôlvă o inimiciță în contra statului. Acestu principiu erostraticu dă mână liberă despoților mititei față cu elementulu român.

Și mare este numărulu acestor mici despoți. La fiecare pasu te lovesci de ei. In timpul din urmă ei se îndeletnicesc c'unu sportu deosebitu. Își făcu adecă plăcerea de a isgoni foia noastră de prin casinurile maghiare, unde este abonată, nu pentru Maghiari, ci pentru Români, cari au nenorocirea a fi membri ai acestor casinuri. Așa au cerut membrii casinului din Tergulu Mureșului și acum în urmă cei din Bistrița isgonirea „Gazetei.“

Ungurii baronului Bánffy din Bistrița cerură eliminarea „Gazetei Transilvaniei“ pentru că ar fi o foie revoluționară. Noi cari ne încumetăm a combate faptele nelegale ale pașalelor din comitate, noi pe cari ne revôltă nedreptățile, ce i se făcu bietului nostru popor, suntem tur-

burătorii, ér baronulu Bánffy este omulu păcii și alu ordinei, căci decât calcă legile și asupresce poporul elu face numai pe voia celor dela putere.

Maghiarii din Lugosu și Bistrița nu sunt nici cei dintâi și nu voru fi nici cei din urmă, cari ne arată la ce avem să ne mai așteptăm din partea maghiarismului neînfrănat și violentu.

Sciri telegrafice.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.“)

Pesta, 4 Iulie. — După amădi s'a ținut consiliu de ministri, care a durat mai multe ore. Consiliulu tehnicu alu ministerului de comunicațiune esamină planurile pentru regularea Porților-de-feru.

Toulon, 5 Iulie. — De eră diminătă au fost șapte morți de coleră, apoi în timpu de 24 de ore 12 morți, mai departe 12 bolnavi de coleră s'au primit în spitale.

Haag, 5 Iulie. — Camera a doua declară, că desbaterile guvernului asupra proiectului de lege relativă la regență se vor începe în luna Augustu. Guvernulu are de gând să facă revisiunea constituțiunii în mod restrânsu.

Cronica țilei.

Ni se scrie dela băile din Borszék, că pe acolo plouă mereu; frigulu e simțitoru, și lume nu este mai de locu, abia se află vr'o țece oșpeți. Până la 20 Iunie nici hotelurile toate nu se deschiseră; de musică nici vorbă. Lucru și mai curiosu e, că chiar mediculu băilor lipsește. Pe lângă aceste neajunsuri, oșpeții mai au și neplăcerea de a nu primi țiarele la timp. Ar trebui să se ia măsuri, ca inconveniente de acestea să nu se ivescă.

*

Comisiunea pentru taxarea dării pe venit va cereța Lunu în 7 Iulie st. n. reclamările: proprietarilor de birturi, birtașilor, proprietarilor de cafenele, proprietarilor halelor de bere și hotelierilor de la A—F, Nr. 924—990. Marți în 8 Iulie st. n. ale acelorași de la G—M, Nr. 991—1070. Miercuri în 9 Iulie st. n. totu ale acelorași de la N—S, Nr. 1071—1150

*

La 13 Iulie st. n. se va aranjă în Betlenu, în sala Ospătăriei, unu balu restrânsu, împreunat cu o reprezentațiune teatrală. Venitul curat este destinat în favorea bisericeii și școlii gr. cat. românesce locale. Pre-

FOILETONU.

Din basmele slave.

Faptele bune.

Traducere de Ionu S. Spartali.

A fost odată unu om și o femeia, cari avu numai unu copil, cu numele Ivan, și căruia îi dăduse o învățatură deosebită. Copilulu era blând, ascultător și milos. După ce-și isprăvi învățatura, tatălu său îi dete o corabiă încărcată cu bune mărfuri, ca să se ducă să facă negustoriă în țările străine și să strângă avere, ca să potă ajuta pe părinți la vreme de bêtinețe. Ivan plecă. Pe mare întelni o corabiă turcescă încărcată cu o mulțime de omeni, pe cari Turcii îi ducă în robii. Bieții nenorociți tipau și se vaiărau cătu le luă gura. Lui Ivan i-se făcu milă de dênșii, țise căpitanului care îi ducea, a să de dea drumulu și în schimbulu acelor omeni elu îi da corabia cu toate mărfurile dela tatălu său.

Făcendu-se învôie la între amândoi, Ivan chemă pe unu câte unu dintre cei robiți și le dete drumulu. Printre dênșii eră și o femeia bêtănă cu o fată tănără și frumoșă.

Bêtăna îi țise:

„Fata asta este fata unui împăratu, a căru împărățiă este foarte departe de aci, și eu sunt doica ei. Intr'o țu pe cându se plimbă prin grădina palatului, afurisii de Turci, cum au văduț'o, au săritu în grădină și

au pusă mână pe dênșă. Eu auțindu'o că țipă, am alergat într'ajutorulu ei. Turcii m'au prins și pe mine și pe amândouă ne-au luat în corabiă. Du-ne cu tine, pentru că nu scim pe unde să ne întorcem în țera noastră.“

Așa se și făcu.

Ivan le duse pe amândouă la părinții săi și le povesti părinților cum și-a dat corabia cu mărfurile ca să scape pe robii, și mai spuse, că se cununase cu roba cea tănără, care eră o fată de împăratu.

„Nenorocitele! cum ai cutezat să pierzi bunulu ce țu-am încredințat? Piei dinaintea ochilor mei! Nu vreau să te mai vedu!“ îi țise tată-său infuriat.

Bietulu băiatu luă cu chiriă o casă în sat, și trăi acolo cu nevasta-sa și cu bêtăna doică. In vremea asta puse pe mumă-sa și pe cățu-va pretin să se roge de tatălu său să-l ierte, făgăduindu-se că altă dată o să se porțe bine. In cele din urmă tatălu său se milostivi și-l iertă, ilu aduse acasă împreună cu nevasta și cu doica ei, pe urmă pregăti o corabiă nouă mai mare decât cea d'întăi și o implu cu mărfuri scumpe.

Ivan porni și umblă cătu umblă pe mare, până ce ajunsă la unu oraș, unde nisce țărani erau duși între baionete la pușcăriă. Dênșulu întrebă pentru ce-i întemnițeză și soldații răspuseră, că țărani aceia nu-și plătiseră dăjdiile cătră stăpânire.

Lui Ivan i-se făcu milă de bieții țărani, vându co-

rabia cu toate mărfurile, plăti datoriile țăranilor și le dete drumu pe la casele lor.

Pe urmă se întorse acasa în țera lui, să aruncă la picioarele tatălu său și-i spuse ce făcuse rugându-l să-l ierte și de astă dată.

Tatălu său se infuriă, și mai tare ca'n rëndulu trecut și ilu gonii țicând, că în totă vieța lui nu vrea să-l mai vedă și nici să mai scie de el. Mai pe urmă totuși se îndură tată-său și-l iertă încă odată, gătindu-i și o corabiă mare.

Ivan pusă de zugrăvi în partea de dinainte a corabiei chipulu nevetei sale și la spatele corabiei chipulu doicei, și pe urmă porni. După ce umblă pe mare câteva țile, se opru cu corabia într'unu port, lângă care eră capitala unei împărății mari. Locitorii din orașulu acela se uitau cu mirare la corabia cea străină, despre care nu scia nime, nici de unde venea, nici unde se ducea. Împăratulu, vrëndu să auță chiar cu urechile sale de unde venea corabia, trimise pe unu ministru să spue lui Ivan, că a doua țu are să vie să-l vedă. Ministrulu uitându-se la corabiă cu de-amăruntulu, răsăse uimitu cându vădu chipulu doicei și pe alu fetei împăratului, despre care nu se mai scia nimic de cându o furaseră Turcii. Insa nu spuse nimenui nimic, cu deosebire pentru că fata, încă de cându eră mică, fusese făgăduită ministrului ca nevastă.

Cursul la bursa de Viena
din 4 Iulie st. n. 1884.

Rentă de aur ungară 6%	121.75	Bonuri croato-slavone	101.-
Rentă de aur 4%	91.15	Despăgubire p. dijma de vin ungar.	99.-
Rentă de hârtie 5%	88.20	Imprumutul cu premiu ungar.	114.75
Imprumutul căilor ferate ungare	143.-	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	114.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	96.40	Renta de hârtie austriacă	80.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (2-a emisiune)	117.50	Renta de arg. austr.	81.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (3-a emisiune)	102.-	Renta de aur austr.	102.-
Bonuri rurale ungare	101.75	Losurile din 1860	135.45
Bonuri cu cl. de sortare	101.50	Acțiunile băncii austro-ungare	852.-
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	101.50	Act. băncii de credit ung.	300.25
Bonuri cu cl. de sortare	101.50	Act. băncii de credit austr.	299.80
Bonuri rurale transilvane	101.25	Argintul — Galbin împărătesc	5.76
		Napoleon-d'ori	9.67 1/2
		Mărci 100 împ. germ.	59.55
		Londra 10 Livres sterlinge	121.90

Bursa de București.

Cota oficială dela 2 Iulie st. v. 1884.

Renta română (5%)	Cump. 93 1/2	vend. 94 3/4
Renta rom. amort. (5%)	93 1/4	95 1/2
convert. (6%)	96 1/2	97 1/2
Impr. oraș. Buc. (20 l.)	33	33 1/2
Credit fonc. rural (7%)	102 1/2	105 1/2
" " (5%)	90	93
" " urban (7%)	101	105
" " (6%)	97 1/2	101
" " (5%)	87 1/2	92
Banca națională a României	13.80	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	328.	—
" " Națională	235.	236 1/2
Aur	4 55.	5 1/6
Bancnote austriace contra aur	2.07.	2.09

Cursul pieței Brașov
din 4 Iulie st. n. 1884.

Bancnote românești	Cump. 9.22	Vend. 9.25
Argint românesc	9.20	9.24
Napoleon-d'ori	9.67	9.9
Lire turcesci	10.90	10.98
Imperiali	9.90	9.96
Galbeni	5.63	5.67
Scrisurile fonc. »Albina«	100.50	101.50
Discontul	7—10 %	pe an.

Numere complete din „Gazeta” dela 1 Ianuarie a. c. se mai află.

Crâșnicul Zevedeu Cădelniță

în sinodul arhidieceșan din strada Măcelarilor.

„Calicul” din 1 August a. c. va tracta eschisiv despre experiențele crâșnicului Zevedeu Cădelniță, câștigate în sinodul arhidieceșan gr. or. din Sibiu și va fi îndoit mai mare, decât numărul ordinari.

Abonații „Calicului” vor primi acest număr extraordinar în condițiile abonamentului anual sau semestral. Deschidem însă pentru acest număr, redigat de Urzică Scandalografescu, un abonament special, cu prețul de 30 cr. sau 70 bani și destinăm întregul venit curat, în părți egale pentru:

I. Societatea „Concordia” din Blaj;

II. Premii în favorul „Chorurilor plugarilor români din Ungaria și Banat.”

Abonamentele la acest număr extraordinar la „Calicul” se pot face la orice librărie din țară și străinătate sau de dreptul la noi, până în 8 August st. n.

Totodată deschidem un nou abonament la „Calicul” pe alți doilea semestru 1884, cu 1 fl. 50 cr. sau 3.50 franci. Exemplare complete dela începutul anului costă 3 fl. sau 7 franci.

Din anul 1883 mai posedăm 24 exemplare complete à 1 fl. 50 cr. sau 3.50 franci.

Cei ce vor să a rîde, prenumerați „Calicul”, și care nu va rîde, aceia-i matură de săpă și lopată.

Colectanții de abonamente primesc un rabat de 10%.

Administrațiunea „Calicului.”

Acții și scrisuri funciare de ale băncii „ALBINA”

chiar și cu preț urcat; asemenea și acții de ale băncilor „Furnica”, „Transilvania” și „Aurora” cu prețuri convenabile se caută spre cumpărare.

A se adresa în Gherla — Sz.-Ujvár — la

2—3

Cancelaria Negruțu.

**Gelul mai bun
Cascavalul de Azuga
și brânză bună**

se găsește de vîndare la D-nu Mateiu Mocanu la AZUGA (România) cu prețuri foarte moderate. Comenzile se se facă direct.

TIPOGRAFIA ALEXI, Brașov.

Unica tipografia românească în totă Austro-Ungaria susținută de un particular, care s'a distins la expozițiunea națională din Sibiu în anul 1881 și în care se tipărește acum și primul ziar românesc cotidian.

Acestei tipografii i-a succedat de a dobîndi de la magistratul orașului Brașov furnizarea tipăriturilor necesare pentru oraș, învingînd prin concurență, pe cea mai veche și renumită tipografie din Brașov.

Avantajele pe care le poate oferi acest stabiliment fiind recunoscute chiar de străini, vor îndemna, precum ni place a crede pe toți Români, cari au ceva de tipărit, de a se adresa mai întăiu la noi.

Dintre operele publicate până acum în editura noastră ni permitem a recomanda:

G. Curțius. Gramatica limbii elenice prelucrată de Stefan Iosif, profesor și director la gimnas. rom. gr.-or. din Brașov, prețul fl. 2.50
Gramatica limbii române, întocmită pentru școlile secundare de Nicolau Pilția, profesor la gimnaziul român greco-oriental din Brașov, prețul 1.25

Arion, sau culegere de cânturi naționale spre întrebuintarea tinerimei de ambe-sexe, culese și arangiate de Ion Dariu, învățător la școala primară din Satulung prețul fl. —.30
Iuliu I. Roșca. Sacrificiu pentru Sacrificiu, roman original, prețul —.35

Mărtea lui Mihai Vitezul, dramă națională în 5 acte, de Stan Părjol, prețul . . . —.40
Rumänische Kunstdichtungen, übersetzt von Theochar Alexi, prețul fl. 1.—
Noua Biblioteca Română, anul I și II . . . 10.—
Noul Călindar de casă intră în anul al V-lea.

Peste puțin va apăre

Romanul istoric

BEIU, VODĂ, DOMNU

— în cinci părți —

Acest roman se va publica în broșuri à câte 20 cruceri sau 50 bani.

Magazinul de încălțăminte

„CISMA ROȘIE” Strada Căldărarilor 540.

Comandă după măsură se vor efectua din material solid, și cu prețuri moderate.

Subscrisul am onore a recomanda onoratului public, Magazinul meu de încălțăminte pentru bărbați, dame și copii, cu prețurile cele mai moderate.

Comandă pentru străinătate se primesc și se efectuează prompt și cu prețuri moderate.

Asemenea recomandă onoratului public depositul de pălării pentru bărbați și copii cu prețuri reduse.

G. Orghidanu.